Lausunto Muonion kunnan ympäristönsuojelumääräysten luonnoksesta ja määräysluonnoksen perusteluista

RakYmplk 23.04.2026 § 62
188/11.00.00/2026

Valmistelija ympäristötarkastaja 040 636 0512

Arktisen Lapin ympäristönsuojelu Muonion kunnan ympäristönsuojelu-viranomaisena on pyytänyt 23.3.2026 Kittilän kunnan ympäristönsuojelu-viranomaiselta lausuntoa Muonion kunnan ympäristönsuojelumääräysten luonnoksesta ja määräysluonnoksen perusteluista.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Kittilän ja Muonion kunnilla on noin 65 km yhteistä rajaa. Raja kulkee Saivojärven, Sarvijärven ja Keimiöjärven rannassa sekä Pallasjärven ja Jerisjärven poikki. Lisäksi kuntarajan yli kulkee jokia, puroja ja ojia. Kiimaharjut 2E-luokan pohjavesialue sijoittuu molempien kuntien alueelle. Kittilän kunnan ympäristönsuojelu-viranomainen pitää tärkeänä, että kyseisten vesistöjen vedenlaatu säilyy hyvällä tasolla. Erityisesti Jerisjärven rannoilla on painetta lisärakentamiseen ja alueella on jo huomattava määrä asutusta ja loma-asutusta.

Kittilässä 1.1.2021 voimaan astuneiden ympäristönsuojelumääräysten mukaan *jätevesijärjestelmän (maasuodattamo tai pienpuhdistamo) etäisyys vesistöön tulee olla vähintään 20 m ja maahanimeyttämöstä vesistöön vähintään 30 m*. Kittilän kunnassa on kuitenkin aloitettu ympäristönsuojelumääräysten päivittäminen rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksellä 27.2.2025 § 28. Esityksessä ympäristönsuojelumääräysluonnokseksi *vähimmäissuojaetäisyys vesistöön ja talouskaivoon on jätevesijärjestelmästä riippumatta 50 m sekä ojaan tai noroon 10 m*. Päivitettyihin määräyksiin esitetään myös, että vesistöjen suojelemiseksi *ammattimaiseen eläintenpitoon ja muun elinkeinon harjoittamiseen liittyvien eläinten tarhaaminen tai ruokkiminen on kielletty seuraavilla alueilla:*

- *vesistön jääpeitteen päällä. Ruokinnaksi ei katsota porojen kokoamisessa ja tokan kuljettamisessa tapahtuvaa erittäin vähäistä ja tilapäistä heinien käyttöä. Tällöin syömättä jääneet rehut on siivottava pois porojen poistuttua alueelta.*
- *lähempänä kuin 50 m puroa, ojaa, talousvesikaivoa, tulva-aluetta (HW 1/100) tai naapurinrajaa, ilman naapurin kirjallista suostumusta.*
- *lähempänä kuin 100 m vesistöä (rantavyöhykkeellä) tai lähdettä (lukuun ottamatta nitraattiasetuksen sallima kotieläinten laiduntaminen vesistön äärellä).*
- *lähempänä kuin 100 m virallista uimarantaa.*
- *luokitelluilla pohjavesialueilla ilman ympäristölupaa.*

Lapin olosuhteissa on usein keväisin ja kesäisin tulvia erikokoisissa vesistöissä. Ilmastonmuutoksen voimistumisen myötä on oletettavaa, että haittoja aiheuttavat tulvat lisääntyvät lähitulevaisuudessa. Tähän on syytä varautua vesistöjen suojelun näkökulmasta. Muonion kunnan ympäristönsuojelumääräys-luonnoksen 15.5 §:n mukaan *kuivakäymälän ja jätevesijärjestelmän, pois lukien imeytyskenttä ja maasuodattamo, tulee olla rakenteeltaan tiivis, eikä sinne saa päästä missään olosuhteissa tulva-,*

valuma- tai hulevesiä. Tulvien vaikutusta imeytyskenttien ja maasuodattamoiden toimintaankin olisi syytä rajoittaa ympäristönsuojelumääräyksissä. Ranta-alueilla saattaa lisäksi sijaita siirrettäviä kemikaalisäiliöitä, jätteenkäsittely- tai keräyspaikkoja, öljynerotuskaivoja tai muita vastaavia toimintoja, jotka tulvan alle joutuessaan saattavat aiheuttaa huomattavaa ympäristökuormitusta vesistöihin.

Kittilän kunnan ympäristönsuojelu pyytää Arktisen Lapin ympäristönsuojelua Muonion kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena tarkastelemaan uudelleen Muonion kunnan ympäristönsuojelumääräys-luonnosten 15.6 §:ä vähimmäissuojaetäisyyden vesistöön osalta, 15.5 §:ä siltä osin, ettei imeytyskenttien ja maasuodattamoiden ole mahdollista jäädä tulvien alle, sekä 18.2 ja 20.2 §:iä eläinten tarhaamisen ranta-alueella osalta. Tavoitteena tulee olla rajoittaa yhteisten vesistöjemme ympäristökuormitusta mahdollisimman pieneksi.

Esittelijä — Ympäristösihteeri Anttila Noora

Päätösehdotus — Rakennus- ja ympäristölauta kunta päättää antaa edellä selostetun lausunnon Muonion ympäristönsuojelumääräysten luonnoksesta ja määräysluonnoksen perusteluista

Päätös — Esitys hyväksyttiin.